

3^ο Διεθνές Συνέδριο
Λιμάνια, Θαλάσσιες Μεταφορές & Νησιωτικότητα
Περιβάλλον - Καινοτομία - Επιχειρηματικότητα
19 & 20 Απριλίου 2018
Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιά

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ

Στο Συνέδριο θα παρουσιαστούν, μεταξύ άλλων, και οι χρηματοδοτικές δυνατότητες μέσα από εθνικά και (κυρίως) Ευρωπαϊκά προγράμματα και οι ευκαιρίες για συμπράξεις και συνεργασίες μεταξύ φορέων με συμπληρωματικό χαρακτήρα.

Παραδοσιακά, η χρηματοδότηση των λιμενικών υποδομών ήταν ευθύνη του κράτους και των οργανισμών λιμένων, ενώ τις υπηρεσίες και τις υπερδομές, τις αναλάμβανε κυρίως ο ιδιωτικός τομέας. Σταδιακά, η κατάσταση αυτή αλλάζει καθώς ο ιδιωτικός τομέας αναλαμβάνει όλο και μεγαλύτερο μέρος των λιμενικών λειτουργιών (operators) και κερδίζουν έδαφος οι Συμπράξεις Δημόσιου – Ιδιωτικού. Η κατάσταση γίνεται ακόμη πιο σύνθετη κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, όπου λόγω των περιβαλλοντικών απαιτήσεων και των εξελίξεων της τεχνολογίας, στην χρηματοδότηση έργων και διαδικασιών εμπλέκονται νέοι επιχειρηματικοί / οικονομικοί φορείς, καθώς και δημόσιοι οργανισμοί μεταξύ των οποίων

- Οργανισμοί πιστοποίησης
- Τράπεζες (και γενικότερα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα)
- Εταιρείες παροχής υπηρεσιών και εξοπλισμού
- Ναυτιλιακές εταιρείες και ακτοπλοΐα
- Ναυπηγοεπισκευαστικός κλάδος
- Πάροχοι / παραγωγοί / διαχειριστές ενέργειας
- Εταιρείες πληροφορικής και επικοινωνιών
- Εταιρείες προστασίας/διαχείρισης περιβάλλοντος
- Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης

Ιδιαίτερα οι αλλαγές που απαιτούνται για την περιβαλλοντική προστασία (Κλιματική Αλλαγή, Θαλάσσιο Περιβάλλον κτλ.) έχουν – τουλάχιστον στην αρχική

φάση – ένα αυξημένο κόστος. Από την άλλη μεριά, πολλές απ αυτές τις αλλαγές έχουν έντονο το στοιχείο της καινοτομίας. Το αυξημένο αυτό κόστος και το μεγαλύτερο ρίσκο σε σχέση με τις παραδοσιακές επενδύσεις, οδήγησε τα τελευταία χρόνια κυβερνήσεις, διεθνείς οργανισμούς κτλ. σε σχεδιασμό παροχής κινήτρων (εκτός από τις υποχρεώσεις). Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι πρωτοβουλίες ανάγονται σε δύο επίπεδα: χρηματοπιστωτικές διευκολύνσεις προς υποψήφιους επενδυτές και ενισχύσεις στις συμπράξεις και την καινοτομία. Ήδη η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB) σε συνεργασία με άλλες Ευρωπαϊκές τράπεζες έχει δρομολογήσει «Επενδυτικά Σχέδια» αρκετών εκατοντάδων εκ. ευρώ, τα οποία εμμέσως ή αμέσως υποστηρίζονται από Κοινοτικά εργαλεία όπως το Juncker Plan, το Connecting Europe Facility (CEF), το Green Shipping Guarantee (GSG), το Debt Instrument and the European Fund for Strategic investments (EFSI).κ.α

Ειδικότερα, το CEF στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, έχει ως βασικό δίαυλο το πρόγραμμα Motorways of the Sea το οποίο στοχεύει στην προώθηση διακρατικών επενδύσεων στις θαλάσσιες μεταφορές (και στις αντίστοιχες λιμενικές υποδομές) με κριτήρια την βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης, την πολυτροπικότητα (multimodal transportation) και τις συνδυασμένες μεταφορές.

Στο δεύτερο επίπεδο, η προώθηση της καινοτομίας σε συνδυασμό με τις κατευθύνσεις της Γαλάζιας Ανάπτυξης και των Πράσινων Πολιτικών, αποτελεί αντικείμενο οριζόντιων προγραμμάτων της ΕΕ στους τομείς των Μεταφορών, της Ενέργειας, των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών και της Τεχνολογικής Έρευνας και Ανάπτυξης γενικότερα. Το βασικό πλαίσιο για τα παραπάνω αποτελεί το πρόγραμμα Horizon 2020, χωρίς όμως να είναι το μόνο αφού θέματα «λιμενικού - ναυτιλιακού ενδιαφέροντος» υπάρχουν και σε περιφερειακά προγράμματα όπως το Smart Cities and Communities, το Interreg, το Civitas (καθαρότερες μεταφορές), το Eco-Innovation, το Life - Environment, το Urbact (σε συνδυασμό με αστικές αναπλάσεις), το Transports Blending, το Copernicus (δορυφορικές παρατηρήσεις και δεδομένα), το European Green Vehicle Initiative κ.α

Ένα χαρακτηριστικό έργο που χρηματοδοτήθηκε (σε ένα ποσοστό) από το CEF, είναι ELEMED (ELectrification of the Eastern MEDiterranean) για εκτεταμένη χρήση τροφοδοσίας πλοίων με ηλεκτρική ενέργεια, με εταίρους από λιμενικές αρχές, βιομηχανία,ερευνητικούς - πανεπιστημιακούς φορείς κ.α και συμπράττουσες χώρες την Ελλάδα, την Κύπρο, και τη Σλοβενία. Ένα χαρακτηριστικό έργο χρηματοδοτούμενο από το Horizon 2020 είναι το DokcsTheFuture και αφορά το σχεδιασμό του “Λιμένα του Μέλλοντος” με θεματικές ενότητες τη διαχείριση αποβλήτων, τη μείωση των εκπομπών, την ενεργειακή μετάβαση, τα έξυπνα δίκτυα και τη διαδραστικότητα μεταξύ λιμένων και πόλεων. Στο DokcsTheFuture, που βρίσκεται σε εξέλιξη, συμμετέχουν η Ιταλία, το Βέλγιο, η Γερμανία και η Πορτογαλία.

Από το Horizon 2020 επίσης πρόκειται να προκηρυχθεί εντός του 2018 το πρόγραμμα LC-MG για τις τεχνολογίες αναβάθμισης/μετατροπής πλοίων ή/και εξελιγμένων συστημάτων πρόωσης με εναλλακτικά καύσιμα και μειωμένες εκπομπές (CO₂, NO_x, SO_x, CO₂, NO_x, SO_x, PM).

Φυσικά, οι περισσότερο συμβατικές επιδοτήσεις έργων και δράσεων στον τομέα της ναυτιλίας και των **λιμενικών** υποδομών συνεχίζονται και μέσω του ΕΣΠΑ ή/και άλλων μικρότερων εθνικών προγραμμάτων, αλλά το κύριο σε όλες τις περιπτώσεις είναι η επιχειρησιακή ετοιμότητα, η ύπαρξη (προ) μελετών και η δικτύωση σε Ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο (δημιουργία clusters από φορείς, οργανισμούς και επιχειρήσεις δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COSME: ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

*Το COSME είναι το πρόγραμμα της ΕΕ για την Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων και των ΜΜΕ, με διάρκεια από το 2014 έως το 2020 και προϋπολογισμό 2,3 δισ. ευρώ. Το COSME υποστηρίζει τις επιχειρήσεις στην **Διευκόλυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση, στην Προώθηση της διεθνοποίησης και της πρόσβασης στις αγορές, στην Δημιουργία περιβάλλοντος που ευνοεί την ανταγωνιστικότητα και στην Ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος**. Για τις μικρές επιχειρήσεις το πρόγραμμα COSME υλοποιεί την πρωτοβουλία «Small Business Act» (SBA) που αντικατοπτρίζει την διάθεση της Επιτροπής να αναγνωρίσει τον κεντρικό ρόλο των ΜΜΕ στην οικονομία της ΕΕ. Το COSME δίνει έμφαση στην ψηφιακή επιχειρηματικότητα για να βοηθήσει τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να προωθήσουν τον ψηφιακό τους μετασχηματισμό και να επωφεληθούν πλήρως από τις νέες ευκαιρίες που δημιουργούνται στην ψηφιακή εποχή, ευκαιρίες ζωτικής σημασίας για την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξή τους.*

Ενεργειακό & Περιβαλλοντικό Γραφείο Αιγαίου (ΕΠΕΓΑ) www.aegean-energy.gr
Τηλ. +30 210-8848055, e-mail: conferences@aegean-energy.gr